

Kurs PM CIU212 HT20 - VFU 2 - Lärande och ledarskap i praktiken 2

Kursen går i läsperiod 1, år 2 i Chalmers masterprogram "Lärande och Ledarskap" (MPLOL) samt kompletterande pedagogiska utbildningen med samma namn (KPLOL).

Examinator: Sheila Galt

Mästarlärare: Kajsa Taylor, Carina Ståhl Alsop och Fredrik Nordling

Gästlärare: Sara Lundqvist, specialpedagog

Kursens lärandemål

Efter fullgjord kurs ska studenten kunna:

1. planera lektioner på ett tydligt och väldokumenterat sätt, självständigt och i samarbete med andra, utgående ifrån pedagogisk, allmändidaktisk och relevant ämnesdidaktisk vetenskap och beprövad erfarenhet
2. genomföra intressanta och lärorika lektioner i fysik, kemi eller teknik på gymnasienivå, utgående från elevers kunskapsnivå och intressesfär, självständigt och i samarbete med andra
3. utnyttja sina kunskaper inom det egna ingenjörämnet till att underlätta för elevers lärande, t.ex. genom att kunna svara korrekt och begripligt på elevers frågor och ge relevans till ämnet
4. kommunicera effektivt genom att lyssna, tala och skriva till stöd för den pedagogiska verksamheten, både inom och utanför klassrummet
5. säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och kunna bedöma betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna
6. bedöma elevers lärande och ge individuell feedback för elevers fortsatta utveckling i ämnet
7. utvärdera och utveckla undervisning, självständigt och i samarbete med andra, i syfte att anpassa den till olika elevers behov, och därigenom ge förutsättningar för att alla elever ska kunna göra så stora framsteg som möjligt inom sitt lärande
8. identifiera och i samverkan med andra hantera specialpedagogiska behov
9. verka för att hållbar utveckling, såväl ekologisk, ekonomisk som social, får prägla den pedagogiska verksamheten där tillfälle ges, gällande ämnesinnehåll och verksamhet i övrigt
10. visa självkännedom och empatisk förmåga
11. utvärdera och reflektera över den egna lärarinsatsen, identifiera sina egna behov av utveckling och ytterligare kunskap, samt själv systematiskt sträva efter att utveckla sin kompetens

Kursens aktiviteter

Tider för VFU 2: Vecka 36 – 44 med start måndag 31 augusti 2020 (läsperiod 1).

- VFU perioden kan förläggas när det passar inom dessa 8-9 veckor, efter överenskommelse mellan student och handledare. (De flesta skolor har höstlov vecka 44.)
- Omfattningen av VFU-kursen ska minst motsvara en 8-veckors praktikperiod, på halvtid, men kursen omfattar 10 veckors halvtid totalt, dvs. 200 h eller ca 25 h/vecka i snitt.
- Den totala arbetsinsatsen förväntas motsvara ca 25 h/vecka inklusive s.k. "förtroendetid" för lektionsförberedelser mm. Studenten förväntas vara på plats (fysiskt eller uppkopplad digitalt vid behov) på övningsskolan ca 20 h/vecka fördelat på minst 3 dagar i snitt (totalt ca 25 dagar).
- Studenten skall följa VFU-handledaren/arbetslaget och aktivt delta i så mycket som möjligt av arbetets alla delar, för att få en helhetsbild av läraryrket.
- Lokalt på övningsskolan planeras när i veckan studenten skall vara på plats (fysiskt och/eller uppkopplad digitalt), samt vilka lektioner studenten skall närvara på (fysiskt och/eller uppkopplad digitalt) för övningsundervisning och auskultation.
- Fyra VFU-seminarier hålls enligt schemat nedan, alla digitalt via Zoom.
- Undervisningsaktiviteter på parallellkursen Humanvetenskapliga perspektiv på naturvetenskap och teknik (HUM) kommer att ligga på tisdagar och torsdagar, oftast senare delen av eftermiddagen (allt via Zoom, se separat schema).

Planeringsöversikt: *Alla möten och seminarier sker digitalt via Zoom*

Hela läsperiod 1, höstterminen 2020 - *Alla inlämningar sker senast på söndag kväll varje vecka*

- Varje vecka - loggboksinlämning på söndag med start läsvecka 2, slutloggbok läsvecka 8
- Läsvecka 1 - kalendervecka 36: 31 aug - 6 sep
- Seminarium 1 - Kursuppstart - måndag 14:15-17:00
 - Uppgift att fylla i schemat för all övningsundervisning i besöksbokningskalendern
- Läsvecka 2 - kalendervecka 37: 7 sep - 13 sep
- Seminarium 2 - Specialpedagogik - måndag 15:15-17:00
- Läsvecka 3 - kalendervecka 38: 14 sep- 20 sep
- Inlämning av Infärgat moment - Lärandemodeller
- Läsvecka 4 - kalendervecka 39: 21 sep- 27 sep
- Seminarium 3 - Ämnesdidaktik - fredag 14:15-16:00
 - Inlämningsuppgift - Inspelning
- Läsvecka 5 - kalendervecka 40: 28 sep- 4 okt
- Inlämningsuppgift - Specialpedagogik
- Läsvecka 6 - kalendervecka 41: 5 okt - 11 okt
- Inlämning av Infärgat moment - Hållbar utveckling
- Läsvecka 7- kalendervecka 42: 12 okt - 18 okt
- Inlämningsuppgift - Bedömning
- Läsvecka 8 - kalendervecka 43: 19 okt - 25 okt
- Inlämningsuppgift - Utvärdering
- Tentavecka - kalendervecka 44: 26 okt - 1 nov
- Seminarium 4 - Kursavslutning - måndag 8:00-10:45
 - VFU1+VFU2 seminarium - måndag 11:00-11:45
- LP2 läsvecka 3 - kalendervecka 47: 16 nov - 22 nov
- Betygssamtal tisdag em 17 nov

Övningsundervisning

Inom VFU 2 skall studenten ha genomfört övningsundervisning motsvarande 25 undervisningstimmar i sitt "första ämne" (fysik, kemi eller teknik ¹). Under dessa lektioner skall studenten ha varit huvudansvarig både för lektionens planering och dess genomförande. Dokumentation av övningsundervisningen sker i loggboken.

Som en naturlig del av din övningsundervisning ska du tillämpa dina färdigheter i klassrumsledarskap, som var explicit examinerade under lärandemål 6 i VFU 1. I VFU 2 examineras klassrumsledarskapet implicit i lärandemålen 2 och 4 (lektionsgenomförande och kommunikation).

IKT ska du använda genomgående som redskap där det passar och reflektera över det i loggboken, enligt lärandemål 5.

Auskultation

Du skall genomföra minst 15 aktiva auskultationer. På minst hälften av dessa tillfällen ska du auskultera ett helt lektionspass för att kunna reflektera över helhetsintrycket på lektionen (utifrån ditt valda fokusområde). I övrigt kan du välja att bara auskultera en del av lektionen efter överenskommelse med den undervisande läraren och observera och reflektera kring något moment i undervisningen. Observera även att minst hälften (dvs minst 8 tillfällen) utav dessa auskultationer ska vara hos en anställd (helst behörig) lärare.

Varje auskultation skall ha ett på förhand valt fokusområde, exempelvis ett område från Lärande och ledarskaps lektionsobservationsprotokoll.

Dina auskultationer ska vara hos flera olika lärare och typer av lektioner tex:

- Auskultation hos anställd lärare i olika klasser, i olika ämnen och på olika program (gärna även praktiska program om det finns på din VFU-skola) - minst 8 st
- Auskultationer hos annan VFU-student (gärna på en annan skola)

Önskvärt är att ha så stor spridning och variation som möjligt.

Om du auskulterar hos en annan VFU-student bör ni i förväg gemensamt bestämma vad du skall fokusera på. Det kan vara inledning, avslutning, kroppsspråk, kommunikation, laborativ demonstration etc. Efter lektionen följer ni upp tillsammans och diskuterar eventuella frågor eller saker som du uppmärksammat.

Om du anser att du ändå kan fokusera på din utvalda auskultationsaspekt är det OK att gå in och agera hjälplärare under lektionen, efter överenskommelse med den som håller lektionen.

¹ Om det inte finns tillräckligt med timmar i Teknik 1 kan man komplettera max hälften av tiden med undervisning i andra teknikämnen t.ex. Teknik 2, CAD, Design Programmering

Loggbok

Du skall skriva en loggbok som ett Word dokument på Chalmers OneDrive, som lämnas in varje söndag, från och med läsvecka 2. Dokumentet (loggboksmallen) skapas som en individuellt namngiven fil på OneDrive av examinatoren och delas med VFU-studenten och mästarläraren. Se även tillhörande informationen i loggboksmodulen med instruktioner och kvalitetsaspekter att beakta under loggboksskrivandet.

Handledaren på övningsskolan kommer inte att ha tillgång till loggboken, som snarare är menad för studentens egen skull, som bedömningsunderlag, samt för dialog med mästarläraren.

Kommentarer från mästarläraren som läser loggboken skrivs i samma Word dokument. Mästarlärarna har som mål att hinna kommentera din första loggbok (den från lv2) och sedan kommentera varannan vecka (hälften av studenterna per vecka). Du bör alltså som student få respons på din loggbok c:a tre gånger under läsperioden om du lämnat in dina loggböcker i tid.

Loggboken utgör ett underlag för kontinuerlig examination samtidigt som den blir en arena för diskussion och formativ feedback. Slutloggboken lämnas in som pdf fil på söndagen i lv 8.

VFU-uppgifter

I anslutning till övningsundervisningen kommer det att genomföras fyra övriga VFU-uppgifter. För inlämningsdatum, se planeringsöversikten.

- Inspelning av egen lektion
- Specialpedagogik
- Bedömning och formativ feedback
- Utvärdering av VFU

Uppgifterna och tillhörande stödmaterial finns tillgängliga på kurshemsidan.

Infärgade moment

Under de 25 timmar övningsundervisning som studenten kommer att genomföra ska följande infärgade moment finnas med vid något tillfälle (separata tillfällen):

- Lärandemodeller
- Hållbar utveckling

Instruktioner finns tillgängliga på kurshemsidan. För att på bästa sätt passa in dessa moment i övningsundervisningen väljer studenten själv när de genomförs, men senaste datum för inlämning av redovisningen framgår av planeringsöversikten.

Den vecka som det infärgade momentet genomförs reflekterar du kring denna lektion i loggboken som en av dina 2 lektionsreflektioner.

Varje infärgat moment ska dessutom dokumenteras som en egen uppgift enligt separat instruktion i dokument på kurshemsidan.

VFU-seminarier

Fyra gånger under kursens gång genomförs VFU - seminarier på Chalmers. Dessa är bl.a. till för att ni ska få tillfälle att dela upplevelser från VFU:n med övriga kursdeltagare från andra övningsskolor och ta upp frågor som kommit upp med era lärare. VFU-seminarierna kommer att schemaläggas enligt planeringsöversikten, med teman enligt nedan:

1. Information och uppstart inför VFU 2
2. Specialpedagogik
3. Ämnesdidaktik
4. Slutseminarium

För VFU-seminarierna gäller obligatorisk närvaro och aktivt deltagande. Vid eventuell sjukdom skall studenten kontakta lärarna för komplettering. Till dessa seminarier kommer det i vissa fall att finnas material att förbereda sig med. Detta kommer att framgå på kurshemsidan.

Besök från Chalmers lärare

Besök från examinator och en av mästarlärarna kommer att ske under kursens gång. Huvudsyftet med båda besöken är att ge studenten konstruktiv feedback, men våra observationer och efterföljande diskussion och reflektion kommer även att ligga till grund för bedömning. Det underlag som lärarna har som stöd för diskussionen finns tillgänglig på kurshemsidan (det s.k. lektionsobservationsprotokollet).

- Mästarläraren och examinatorn kommer att komma med ett förslag på tid för sina besök utifrån ditt inlämnade schema (inlämning senast söndag läsvecka 1 i besöksbokningskalendern). Vi försöker om möjligt boka in flera besök på samma skola under samma dag.
- Svara så fort som möjligt om den föreslagna tiden fungerar eller inte. Under besöken vill vi om möjligt att ni håller i undervisningen helt själv.
- Efter lektionsbesöket behöver ni lämna cirka en timme för samtal mellan student och besökande lärare. Samtalet kan läggas i direkt anslutning till lektionen eller senare under samma dag, beroende på ditt och besökarens schema.
- Handledaren är välkommen i början av samtalet men är inte nödvändig att ha med. Ni bör lämna tid för en del av samtalet utan handledaren närvarande.
- Efter besöket ska du skriva en reflektion i loggboken över vad som kommit fram under lektionen och samtalet.

Checklistan för övriga uppdrag

Checklistan för övriga uppdrag är ett hjälpmedel att dokumentera att VFU-studenterna har satt sig in i det övriga arbetet (utanför klassrummet) som läraryrket innebär. Genomförda aktiviteter skall vara dokumenterade med reflektioner i loggboken. Denna del påbörjades i VFU 1 kursen men examineras först nu i VFU 2. Uppgifter markerade med * måste finnas med och övriga i görligaste mån.

- Mentorsuppgifter * (tex. auskultation av utvecklingssamtal, klassråd/mentorsträffar)
- Lärarlags- eller ämneslagsmöten * (minst två möten per VFU-period)

- Elevvårdskonferens och åtgärdsprogram, gärna även ta del av dokumentation
- Föräldramöte
- Kursplanering
- Administration och rättning av nationella prov (matte under VFU1)
- Disciplinärende (dvs. vad händer om någon stör eller fuskar på prov), gärna ta del av dokumentation (ej nödvändigtvis närvaro på möte)
- Studiebesök (inklusive för- och efterarbete)
- Handledning av gymnasiearbete

Examination

Sammanfattning av obligatoriska aktiviteter och uppgifter

Obligatoriska aktiviteter och uppgifter (detaljer beskrivs ovan)	Lärandemål som berörs	Underlag för graderat betyg
Övningsundervisning 25 h	1,2,3,4,5,6,7,9	Ja
Genomförande av 15 auskultationer	11	Ja
Loggboksinslämning varje vecka	1,7,10,11	Ja
Besök av mästarlärare	1,2,3,4,7,10,11	Ja
Besök av examinator	1,2,3,4,7,10,11	Ja
VFU-Uppgift - Inspelning	1,2,4,5,7,10,11	Ja
VFU-Uppgift - Specialpedagogik	8	Nej
VFU-Uppgift - Bedömning	3,4,6,7	Ja
VFU-Uppgift - Utvärdering	7,10,11	Ja
Infärgat moment: Lärande modeller	1,2,4,7,11	Ja
Infärgat moment: Hållbar utveckling	1,2,3,7,9	Nej
Checklista för övriga uppdrag	11	Nej
Närvaro på seminarier	7,8,10, 11	Nej

Bedömningsgrunder

Vid bedömning kommer vi att beakta både din praktik, dvs hur du genomför, utvärderar och utvecklar din undervisning, och din förmåga att beskriva och reflektera kring din undervisning och din egen utveckling. Vid bedömning kommer förmågan "undervisning" vara den som väger tyngst, därefter kommer förmågorna "reflektion" och "vetenskaplighet".

Bedömningen sker utifrån följande aspekter med tillhörande aktiviteter:

Undervisning:

Aspekter som beaktas:

- **Elevperspektiv:** Grad av elevperspektiv. Du kan visa detta genom att du i din lektionsplanering, ditt genomförande av lektioner och bedömning ser till elevernas lärande
- **Säkerhet i ämnet och didaktisk säkerhet:** Grad av säkerhet i ämnet och didaktisk säkerhet. Du kan visa detta till exempel genom att använda olika hjälpmedel (t ex IKT), variera din undervisning, tematisera och koppla till samhälle och hållbarhet för att förmedla ämnet till eleverna
- **Ledarskap och säkerhet i klassrummet:** Grad av ledarskap och säkerhet i klassrummet: Du kan visa detta genom att du är ledare i klassrummet, till exempel skapa arbetsro och trygghet och får alla att arbeta och förstå vad de skall göra.

Aktiviteter som ligger till grund för bedömningen av dessa aspekter:

- Handledarens bedömning
- Beskrivningen av din undervisning i loggboken
- Examinatorns lektionsbesök
- Mästarlärarens lektionsbesök
- Uppgift: Inspelning
- Uppgift: Bedömning
- Uppgift: Utvärdering

Reflektion och vetenskaplighet:

Aspekter som beaktas:

- **Självkännedom och kritisk hållning:** Grad av självkännedom och kritisk hållning: Du kan visa detta genom att kritiskt granska och problematisera ditt upplägg av undervisning och dig själv.
- **Utveckling:** Grad av utveckling: Du kan visa detta genom att vid reflektioner kunna identifiera dina utvecklingsbehov
- **Vetenskaplig grund både didaktiskt och ämnesmässigt:** Grad av vetenskaplig grund i reflektion. Du kan visa detta genom att i dina reflektioner synliggöra olika vetenskapliga teorier som behandlats i tidigare eller parallella kurser så att dina reflektioner inte blir endast tyckande. Att undvika att basera hela ditt resonemang på endast en källa utan snarare från flera olika källor och perspektiv.

Aktiviteter/uppgifter som ligger till grund för bedömningen av dessa aspekter:

- Reflektioner i loggboken
- Handledarsamtal (information tas från handledarenkäten)
- Samtal och reflektion efter lektionsbesök av mästarlärare och examinator
- Uppgift: Inspelning- reflektion av inspelning
- Uppgift: Bedömning
- Uppgift: Utvärdering
- Infärgat moment: Lärandemodeller

Bedömningsunderlag från handledaren

En enkät fylls i av varje handledare i slutet på VFU-perioden. Både kvantitativa bedömningar och kvalitativa kommentarer inhämtas. Enkätens frågor kan läsas på kurshemsidan. Handledarens bedömning ger ett värdefullt underlag till slutbetyget i VFU-kursen ihop med övriga examinerande aktiviteter enligt sammanställningen ovan.

Studenten och handledaren uppmanas att ha ett avslutande samtal för att få och ge konstruktiv feedback på insatsen under VFU-perioden.

Betygskriterier

- För betyg 3 krävs att alla obligatoriska aktiviteter har genomförts med acceptabel kvalitet och att samtliga lärandemål har uppnåtts.
- För betyg 4 krävs dessutom att de graderade aktiviteterna har genomförts på ett tydligt sätt med god kvalitet.
- För betyg 5 krävs dessutom att de graderade aktiviteterna har genomförts på ett tydligt sätt med mycket god kvalitet.

Betygssamtal efter genomförd VFU-kurs

Under nästkommande läsperiod erbjuds individuella betygssamtal mellan examinator och student.

Kurslitteratur

- Kursböcker som används av eleverna i deras gymnasiekurser.
- Relevanta texter från tidigare kurser på programmet, samt parallellkursen HUM.
- Material som återfinns på kurshemsidan kopplat till specifika uppgifter och seminarier.
- Vetenskapliga artiklar och andra referat som studenten söker fram själv ur relevanta databaser och andra trovärdiga källor.

Det är viktigt att studenten tränar sin professionella utveckling genom att söka, värdera, applicera och referera relevant information, även under en VFU-kurs.

Referenser anges i APA format i alla kursens inlämningar.

Kursutvärdering

Kursrepresentanter för studenterna i både MPLOL och KPLOL programmen utses vid först seminariet. Namn och kontaktuppgifter till dessa representanter indikeras sedan på kurshemsidan. Det är genom dessa representanter som man kan anonymt framföra synpunkter till lärarna under kursens gång, om man inte vill diskutera direkt med kursens lärare av någon anledning.

Efter cirka halva kursen, i samband med andra seminariet hålls ett så-kallat mittkursmöte mellan lärarna och kursrepresentanterna för avstämning av studenternas synpunkter och situation i förhållande till VFU-kursens olika aktiviteter. En utvärderingsenkät i enlighet med Chalmers normala utvärderingssystem skickas anonymt till studenterna efter avslutad VFU-kurs. Resultaten ligger

sedan till grund för ett samtal mellan kursrepresentanter, kursens lärare och programledningsrepresentant vid kursnämndsmötet.

Mittkursmöte fredag 25/9 kl. 13:15-14:00

Kursnämndsmöte fredag 20/11 kl. 12:00-13:00

Ändringar sedan förra VFU2 kurstillfället

Då detta kurstillfälle genomförs under en period med behov av extra försiktighetsåtgärder för Corona pandemin, ersätts kravet på närvaro i övningsskolans lokaler för lektionsförberedelser, handledningssamtal och övrig interaktion med skolans lärare med en rekommendation att arbeta aktivt uppkopplad digitalt i så stor utsträckning som anses lämpligt. Studenternas förhållningssätt gällande Corona-säkerhet ska stå i samklang med rekommendationerna från rektorn på övningsskolan till sin lärarpersonal. Se även separat riskbedömningsdokument på kurshemsidan.

Förra kurstillfället infördes en ny typ av samarbetslektion där en student hade hela ansvaret för planeringen och en annan student var hjälplärare. Det systemet tillämpas inte i årets kurstillfälle, för att minska komplexiteten i planering och genomförande av övningsundervisningen.

Inlämningsdagen för loggboken sätts till söndag varje vecka, till skillnad mot förra kurstillfället som hade onsdag som inlämningsdag. Det är inte menat att uppmåna till helgarbete för studenterna, men snarare ge flexibilitet för den som inte hinner få in loggboken i slutet av arbetsveckan.

Övriga inlämningar av VFU-uppgifter och Infärgade moment har getts specifika deadlines kontinuerligt under kursens gång, till skillnad mot förra kurstillfället då enbart VFU-uppgiften Inspelning hade deadline i mitten på kursen. Denna ändring främjar en jämnare arbetsinsats för studenter och måstarlärare, samt möjlighet för studenten att tillämpa den feedback man får från inlämningar under kursens gång.

Mallen för loggboken har förenklats bl.a. genom att slå ihop textavsnitten lektionsutfall med lektionsreflektion, samt auskultationsobservation med auskultationsreflektion. Instruktioner för loggboken har lyfts ut från loggboksmallen och utökats med ett avsnitt om kvalitetsfaktorer.

Kontaktuppgifter

Kajsa Taylor (ämnesfokus teknik)

Lärare på Göteborgsregionens tekniska gymnasium, GTG

Mästarlärare inom masterprogrammet Lärande och Ledarskap

Tel: 0736-14 32 47

E-post: kajsa.taylor@chalmers.se

Carina Ståhl Alsop (ämnesfokus kemi)

Lärare på Uddevalla gymnasium, Östrabo 1

Mästarlärare inom masterprogrammet Lärande och Ledarskap

Tel: 070-965 52 75

E-post: carina.stahlalsop@chalmers.se (OBS använd inte Uddevalla adressen)

Fredrik Nordling (ämnesfokus fysik)

Lärare på Hulebäcksgymnasiet, Mölnlycke

Mästarlärare inom masterprogrammet Lärande och Ledarskap

Tel: 0703-17 23 87

E-post: fredrik.nordling@chalmers.se (OBS använd inte Härryda adressen)

Sheila Galt, bitr. prof.

Examinator för kurserna CIU207 (VFU-1) och CIU212 (VFU-2)

Avd. för Ingenjörsutbildningsvetenskap (EER),

Vetenskapens kommunikation och lärande (CLS),

Chalmers tekniska högskola, 412 96 Göteborg, Sweden

Tel: 031-772 18 89

Mobil: 0733-66 49 73

E-post: sheila.galt@chalmers.se

Ingrid Johansson, bibliotekarie

Blivande examinator för VFU-kurserna inför HT21

Avd. för Informationskompetens för lärande och forskning,

Vetenskapens kommunikation och lärande (CLS),

Chalmers tekniska högskola, 412 96 Göteborg, Sweden

Tel: 031-772 22 82

E-post: ingrid.johansson@chalmers.se

Kurs PM senast uppdaterad av Sheila Galt 2020-09-03 med nya e-post adresser till mästarlärarna.